

си, никакви изгоди или правото на имунитетъ, произходящи отъ режима на капитулациитъ въ Мароко. Всички договори, конвенции, спогодби или контракти, сключени между България и Мароко, се считатъ за обезсилени отъ 11 Октомври 1915 год.

Мароканскитъ стоки ще се ползватъ при влизането си въ България отъ режима, който се прилага по отношение на френскитъ стоки.

Чл. 63.⁴⁸⁾ България заявява, че признава обявения на 18 Декември 1914 година отъ Велико-Британия протекторатъ върху Египетъ и се задължава да не дири нито за себе себе си, нито за поданицитъ си, ни-

bénéfice d'aucun avantage ou immunité dérivant du régime des capitulations au Maroc. Tous traités, conventions, arrangements ou contrats conclus par la Bulgarie avec le Maroc sont considérés comme caducs à dater du 11 octobre 1915.

Les marchandises marocaines jouiront à l'entrée en Bulgarie du régime appliqué aux marchandises françaises.

Art. 63. La Bulgarie déclare reconnaître le protectorat déclaré sur l'Égypte par la Grand-Bretagne le 18 décembre 1914 et s'engage à ne réclamer pour elle ni pour ses nationaux le bénéfice d'aucun avantage ou immunité

⁴⁸⁾ По а. л. I-ва, Окончателния протекторатъ на В. Британия върху Египетъ се установи презъ Декемврий 1914 г. съ обявяването Турция на страната на Централнитъ Сили, Англия, която се намери заплашена въ своитъ владения, побърза да раздели окончателно Египетъ отъ зависимостта на Турция. Правата, които до тогава последната имаше въ религиозно отношение върху Египетъ, Англия анулира.

На мѣстото на тогавашния общъ Шейхъ-Юль-Ислямъ тя постави лице независимо въ религиозно отношение отъ Турция.

Домогванията, обаче, на Англия върху Египетъ датиратъ много по-отрано. Тъ започватъ още отъ 1840 год., отъ когато Англия чрезъ различни съглашения съ Турция на базата на компенсациитъ последователно успѣ да си извоюва редъ преимущества. Въ 1876 г. тя тури ржка върху Суецкия каналъ, а презъ 1882 г. възползувана отъ революцията на Араби-паша, наложи военна окупация върху Египетъ. Отъ тогава и до днесъ, тя упражнява фактически протекторатъ върху цѣлата територия. Въ разни времена Англия сключи съглашения и съ В. Сили, едно отъ които бѣ и това съ Франция — Конвенцията отъ 8. IV. 1904 г., съ която взаимно си признаха свободата на действие, за Англия въ Египетъ, за Франция въ Мароко.

Положението на протекторатъ се запази и следъ войната, както това е видно отъ текста на чл. 63 отъ Н. Договоръ.

Презъ 1922 г. избухна въ перифериитъ на Египетъ, главно Александрия, възстание на чисто национална почва. Скоро то се изроди въ ксенофобия. Чужденцитъ християни станаха предметъ на голѣми издевателства. Последва „Декларацията“ на Англия отъ 18. II. с. г. съ която се даваше независимостъ на Египетъ при условията:

1. Обезпечаване сигурността на съобщенията на В. Британия въ Египетъ т. н. въпросъ за императорскитъ морски пжтища;

2. Защитата на Египетъ противъ всѣко чуждо нападение или всѣка чужда пряма или косвена намѣса;

3. Защитата на чуждитъ интереси въ Египетъ, както и тая на малцинствага и

4. Уреждане на въпроса за владението на Суданъ.

Въ декларацията изрично се казваше, че до постигане на пълно споразумение ще се запази въ Египетъ *Statu-quo*-то.

Сигурността на пжтищата и защитата на Египетъ отъ Англия означаваше военна окупация, а правото на Англия да реквизира и разпорежда съ железнитъ пжтища, както и да се грижи за защитата на чуждитъ интереси и малцинства, подразбираха дълги международни преговори, които нѣмаха за интереситъ на Египетъ изгледи да се завършатъ съ успѣхъ. Най-последно, въпроса за Суданъ, самъ твърде сложенъ по своето естество, въпреки подържаната по-рано отъ Англия теза, при воденитъ преговори съ Франция презъ 1889 г., че той принадлежи на Египетъ, още не означаваше, че Англия се е отказала отъ суверенитета си върху него. Защото, известно е, че тамъ се намира най-силната и стратегическа позиция — Хартумъ,